

≡ Eesti
≡ Kontsert

Ray Chen viiul

Amsterdam Sinfonietta

Candida Thompson viiul, kunstiline juht

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

L 21. MÄRTS 2026 19.00 Estonia kontserdisaal

Ray Chen viiul

Amsterdam Sinfonietta

Ray Chen viiul, Taiwan/Austraalia

Amsterdam Sinfonietta

Candida Thompson viiul, kunstiline juht

Béla Bartók (1881–1945)

Divertiment keelpilliorkestrile Sz. 113, BB. 118 (1939)

~26'

- *Allegro non troppo*

- *Molto adagio*

- *Allegro assai*

Giuseppe Tartini (1692–1770) / seadnud **Fritz Kreisler** (1875–1962)

Viiulisonaat g-moll „Il trillo del diavolo“ / „Kuraditriller“ (~1749)

~15'

- *Larghetto, ma non troppo*

- *Allegro moderato*

- *Grave*

- *Allegro assai – Andante*

V A H E A E G

Pietro Antonio Locatelli (1695–1764)

Concerto grosso c-moll op. 1/11 kogumikust „12 concerti grossi“
op. 1 (publ 1721)

~10'

- *Largo*

- *Allemanda. Allegro*

- *Sarabanda. Largo*

- *Giga. Allegro*

Ástor Piazzolla (1921–1992) / seadnud **Leonid Desjatnikov** (*1955)

Süit „Las cuatro estaciones porteñas“ / „Buenos Airese neli aastaaega“
(1965–1970/1998)

~30'

1. „Verano Porteño“ / „Buenos Airese suvi“ (1965)

2. „Otoño Porteño“ / „Buenos Airese sügis“ (1969)

3. „Primavera Porteña“ / „Buenos Airese kevad“ (1970)

4. „Invierno Porteño“ / „Buenos Airese talv“ (1970)

Iga uus teos eeldab lisaks ideele ja oskustele ka loometingimusi: aega, ruumi, interpreete ja ressursse. Kunstide patroonlus on olnud läbi ajaloo üks kandvamaid mehhanisme, mis need võimalused tagab. Tellija ja helilooja vaheline suhe on sageli toimunud loova dialoogina, kus patrooni usaldus jätab ruumi lennukatele ideedele ning konkreetne esituskoosseis või sündmus annavad teosele selge funktsionaalse raamistiku.

20. sajandi üks mõjukamaid muusikapatroone oli šveitsi dirigent ja ettevõtja Paul Sacher (1906–1999), kes nüüdismuusika kirkliku eestkõnelejana tellis oma aja tippheliloojatelt (nende seas Stravinski, Penderecki, Berio, Britten ja Hindemith) üle saja teose. Üks tellimuse saajaid oli ungari helilooja, pianist ja muusikafolklorist

Béla Bartók, kelle sulest valmis 1936. aastal Sacheri asutatud Baseli kammerorkestri 10. aastapäevaks „Muusika keelpillidele, löökpillidele ja tšelestale“. Mõne aasta pärast sai ta Sacherilt teisegi tellimuse ühes palvega, et uus teos poleks nii komplitseeritud kui eelmine. Ehk just seetõttu pani Bartók oma uudisoopusele pealkirjaks **divertisment keelpillidele** – nimelt viitab *divertimento* 18. sajandi meelelahutuslikule seltskonnamuusika žanrile, mida viljelesid näiteks Mozart ja Haydn – ja midagi „kergemat“ oli tellija ju soovinud. Sajandite taha heidab

Bartók pilgu ka vormilisest aspektist, võttes eeskujuna barokiaja *concerto grosso*'st, kus solistide rühm mängib vaheldumisi täiskoosseisuga. Teose kõlamaailm kuulub siiski selgelt 20. sajandisse: see on Bartókile omaselt erksarütmiline, kromaatiliste harmooniatega ja ungari rahvamuusikast toituv. Kolmeosalise divertismendi äärmised osad on tulvil liikumislusti; keskmises (*molto adagio*) rullub aga lahti valulik ja painav atmosfäär, mida muusikauurijad on seostanud nii tollase äreva poliitilise õhustikuga kui ka helilooja murega oma haigestunud ema pärast. Kui need faktorid kõrvale jätta, siis sündis divertisment loometingimustes, millest enamik heliloojad võib vaid unistada: Paul Sacher andis Bartóki käsutusse oma mägimaja Šveitsi Alpides koos majapidaja ja kokaga ning toimetas sinna kohale klaveri. „Tunnen end nagu vana aja muusik – kunstide patrooni kutsutud külalisena,“ kirjutab Bartók 18. augustil 1939 oma vanimale pojale. „Töö edenes hästi ja lõpetasin selle kõigest 15 päevaga.“

Divertisment keelpillidele tuli esiettekandele 11. juunil 1940 Baseli kammerorkestri esituses Paul Sacheri juhatusel. See II maailmasõja eelõhtul valminud teos jäi Bartóki üheks viimaseks oopuseks enne Euroopast lahkumist – oma viimased eluaastad veetis helilooja Ameerika Ühendriikides, kus ta 1945. aastal leukeemia tagajärjel suri.

Itaalia helilooja, viiulikunstniku ja teoreetiku **Giuseppe Tartini** värvikad eluseigid võiksid anda ainest nii põnevusromaanile kui ka õudusfilmile. Perekond kavandas talle vaimuliku karjääri, kuid noormees pööras sellele selja ja abiellus 18-aastaselt vastu isa tahtmist madalast seisusest Elisabetta Premazorega, kes oli ühtlasi mõjuvõimsa kardinali kaitsealune. Kardinal esitas Tartinile süüdistuse pruudi röövimise eest ja kuulutas ta tagaotsitavaks. Peigmehe õnnestus palveränduriks maskeerituna põgeneda – ta leidis varjupaiga Assisi frantsiskaani mungakloostri, kus peitis end kolm aastat (1713–1715), pühendudes viiuli- ja kompositsiooniõpingutele. Edasine elukäik viis ta kontserteeriva artistina mitmele poole Euroopasse; hiljem kogus ta kuulsust viiuliõpetajana ja teoreetiliste traktaatide autorina. Tema helitöodes särab valgusvihus viiul, mis on soolopilliks nii tema arvukates kontsertides kui ka sonaatides.

Autori kuulsaim teos on kahtlemata **viilisonaat g-moll „Il trillo del diavolo“ („Kuraditriller“)**, mille legendaarse sünniloo on oma Itaalia reisikirjas (1769) üles tähendanud prantsuse astronoom ja kirjanik Jérôme Lalande. Tema jutustuse järgi nägi Tartini 1713. aastal kloostriüksinduses viibides kõheda unenäo, milles ta sõlmis Kuradiga oma hinge eest lepingu. Kui ta andis

Kuradile oma viiuli, et kuulda, kas too ka mängida oskab, kandis ta ette sonaadi, mis ületas peenuselt ja ilult kõik, mida Tartini oli oma kõige julgemates fantaasiates ette kujutanud. Vaimustusest hingetuna ärkas ta üles, haaras oma viiuli ja püüdis ebamaist muusikat talletada. Kuigi helilooja pidas sellest nägemusest inspireeritud sonaati oma parimaks teoseks, jäi see tema sõnul ometi kaugemale maha unenäos kuuldust, nii et kui ta võinuks muul viisil elatist teenida, oleks ta oma viiuli purustanud ja muusikaga lõpparve teinud.

Vaevalt suudaks ükski turundusgeenius välja mõelda tõhusamat viisi ühe helitöö populariseerimiseks – see üleloomuliku hõnguga sonaat on elav näide sellest, kuidas teost võib aidata muusikaajalukku kirjutada selle kõnekas sünnilugu. Tartini sonaadi puhul pole see siiski ainus põhjus, kuna selles kohtuvad nii väljenduslik ilu kui ka virtuoosne mängukunst. „Kuraditrilleri“ nimetuse annab oopusele finaalosas kõlav kurikuulus triller, mida on tehniliselt äärmiselt keerukas teostada: interpreet mängib vasaku käega samaaegselt kaht partiid – trillerit ühel ja meloodiat teistel keeltel. Kuigi legend paigutab sonaadi 1713. aastasse, viitab selle stiililine küpsus muusikauurijate arvates pigem 1740. aastatele. Teos ilmus trükis alles 1799. aastal, ligi kolmkümmend aastat pärast

helilooja surma. Ray Chen ja Amsterdam Sinfonietta esitavad „Kuraditrilleri“ sonaati **seades viiulile, keelpillidele ja orelile** ühes virtuoosse lõpukadentsiga **Fritz Kreisleri** (1875–1962) sulest.

Bergamos sündinud ja Roomas õppinud viiulikunstnik ja helilooja **Pietro Antonio Locatelli** oli Giuseppe Tartini põlvkonnakaaslane. Kuigi nende teed ei ristinud, kujundas mõlema tegevus omal moel virtuoosset mängukunsti ja viiulirepertuaari, mis kulmineerus 19. sajandil Paganini juures – tagantjärele on Locatellit nimetatud „18. sajandi Paganiniks“. Kaasaegsete meenutustest leiab tema esitusstiili kohta vägagi erinevaid arvamusi: ta olevat mänginud „nagu saatan“ ja „sellise raevuga, mis kulutaks aastas läbi kümmekond viiulit“, teisalt aga „niisuguse magususe ja õrnusega, mis paneks kanaarilinnu röömuminestuses örrelt alla kukkuma“. Vastakalt suhtuti ka Locatelli heliloomingusse, mis olevat tekitanud „rohkem imestust kui naudingut“, tõustes samas esile „uudsete ideede, ülevate teemade ja loomulike meloodiatega“.

Autori esimene suurem loominguline avaldus oli **12 concerto grosso**'st koosnev **kogumik**, mis ilmus **op. 1** all 1721. aastal Amsterdamis. Sama kümnendi lõpust sai Locatellist selle linna püsielanik – ta tegeles seal komponeerimise, õpetamise,

muusika kirjastamise ja viiulikeelte müümisega, kogudes endale märkimisväärse varanduse. Surrest jäi temast maha muusikainstrumentide, käsikirjade, kunstiteoste ja linnupuuride kollektsioon, samuti mahukas raamatukogu, mis peegeldab Locatelli mitmekülgseid huvisid, nagu ajalugu, filosoofia, teoloogia ja ornitoloogia.

Mis puutub Locatelli esikoopusesse, siis austab see Arcangelo Corelli rajatud *concerto grosso* traditsioone, ent on faktuurilt tihedam ja ideedelt külluslikum. Kogumiku eelviimane teos, **concerto grosso c-moll op. 1/11** mängib loovalt kontrastidega orkestri täidlase kõla ja soolorühma intiimse väljenduse vahel. Noore autori kirjaviisi on äärmiselt virtuoosne ja särav, harmooniliselt ja kontrapunktiliselt leidlik ning selgelt mõeldud muljet avaldama ja publikut vaimustama.

Argentina helilooja ja bandooniumivirtuoos **Ástor Piazzolla** andis uue näo traditsioonilisele tangole, mida ta rikastas mõjutustega klassikalisest stiilist ja džässist. See sulam peegeldab teda ümbritsenud muusikalist keskkonda: itaalia immigrandide pojana veetis ta lapsepõlve Buenos Aireses, kus tangod kuulusid loomuliku osana linna kõlapilti, teismelisena New Yorgis elades kuulis ta 1930. aastate parimaid džässmuusikuid ning tema klassikalist kompositsiooniharidust lihvisid õpingud Pariisis Nadia

Boulanger' juures, kes julgustas teda jääma truuks oma tangojuurtele. Piazzolla ligikaudu 750 teost esitlevad tangožanri selle tohutus mitmekülgsuses: ägedast sensuaalseni, teravmeelsest melanhoolseni, intiimsest teatraalseni.

Süidiga „**Las cuatro estaciones porteñas**“ („**Buenos Airese neli aastaega**“), mille esituskoosseisu kuulusid algselt viiul, bandonium, elektrikitarr, klaver ja kontrabass, avaldab Piazzolla austust nii vanade Buenos Airese tangode vastu kui ka Antonio Vivaldile, kelle „Neli aastaega“ on tal eeskujuna kahtlemata silme ees seisnud. Kui aga viimane kavandas oma teose selgelt ühtse tsükliks, siis Piazzolla „Buenos Airese neli aastaega“ valmisid eraldiseivate paladena (1965–1970). Ka oma kontsertidel tangokvintetiga tavatses Piazzolla neid palu pigem eraldi esitada, kõigi nelja loo esmaettekannet toimus 1970. aastal Buenos Airese Teatro Reginas autori ja tema ansambli poolt.

Vivaldi oopusega on otseselt seotud ka Piazzolla süidi **seade viiulile ja keelpilliorkestrile**. Nimelt soovis viiulikunstnik Gidon Kremer esitada oma kontserdil teost, mis täiendaks Vivaldi „Aastaegu“, ning pöördus abipalvega ukraina päritolu helilooja **Leonid Desjatnikovi** poole. Viimane tegi 1998. aastal käesoleva seade, kusjuures ta ei piirdunud pelgalt transkribeerimisega, vaid

põimis Piazzolla muusikasse vaimukaid vihjeid Vivaldile, tugevdades nii seoseid kahe heliteose vahel. Et aastaajad on põhja- ja lõunapoolkeral vahetuses, on ka kasutatud tsitaadid pärit vastandaastaajast (näiteks Piazzolla „Suves“ on tsitaat Vivaldi „Talvest“). Erinevalt Vivaldi programmilistest looduskirjeldustest on Piazzolla „Buenos Airese neli aastaega“ abstraktsemat laadi, esindades omamoodi urbanistlikku vaatenurka aastaringist Argentina kirevas ja tangolembeses pealinnas.

Evelin Kõrvits

Viiuldaja ja veebiperson **Ray Chen** kujundab ümber arusaama sellest, mida tähendab olla 21. sajandi klassikaline muusik. Tema üleilmne haare kasvatab ja inspireerib uut klassikalise muusika publikut ning tema erakordne musikaalsus jõuab miljonite inimesteni üle maailma – seda nii veebis kui ka kontserdisaalides koos maailma juhtivate orkestritega. Lisaks esituskunstile on ta andnud panuse heategevusse, popkultuuri ja haridustehnoloogiasse.

Ray Cheni rahvusvaheline tuntus sai alguse võitudest Yehudi Menuhini konkursil (2008) ja kuninganna Elisabethi konkursil (2009), millest peale on ta loonud tugeva profilli kontsertartisti ja salvestajana nii Euroopas, Aasias, Ameerika Ühendriikides kui ka oma kodumaal Austraalias. 2017. aastal sõlmis ta lepingu firmaga Decca Classics, mille märgi all ta salvestas esimese koostööalbumi sama aasta suvel partnerluses Londoni Filharmooniaorkestriga jätkuna kolmele varasemale kriitikute poolt tunnustatud albumile firmalt Sony Classical. Neist esimene, „Virtuoso“, pälvis auhinna ECHO Klassik. Ajakirjad The Strad ja Gramophone on nimetanud ta artistiks, „keda tasub jälgida“. Ta on jõudnud ka ajakirja Forbes 30 mõjukaima alla 30-aastase aasialase nimekirja, osalenud menukas veebisarjas „Mozart in the Jungle“, teinud mitmeaastast koostööd moemajaga Giorgio Armani

Ray Chen

Foto: © Decca Records

(kes kujundas ka tema Mozarti albumi kaane koos dirigent Christoph Eschenbachiga) ning esinenud suurtel meediasündmustel, nagu Prantsusmaa Bastille' päeva pidustused (otseülekanne 800 000 inimesele), Nobeli preemia kontsert Stockholmis ja BBC Proms.

„Neid kuulsaid teoseid on raske esitada nii, et öelda midagi uut; ent Ray Chen teeb seda autoriteediga, mis asetab ta samasse kategooriasse kui Maxim Vengerov.“

– Corriere della Sera

Ray Chen on esinenud orkestritega, nagu Leipzigi Gewandhaus-orkester, Müncheni Filharmoonikud, Berliini Raadio Sümfooniaorkester, Baieri Raadio Kammerorkester, Filarmonica della Scala, Santa Cecilia Rahvusorkester, Los Angelese ja New Yorgi Filharmoonikud, San Francisco Sümfooniaorkester ja Pittsburghi Sümfooniaorkester, partneriteks dirigendid Riccardo Chailly, Vladimir Jurowski, Sakari Oramo, Manfred Honeck, Daniele Gatti, Kirill Petrenko, Krzysztof Urbański, Juraj Valčuha jpt.

Hiljuti kaasasutas Ray Chen idufirma Tonic – sõltumatu platvormi, mille eesmärk on motiveerida muusikuid ja õppijaid üle maailma koos harjutama. Kuigi tegemist on uue ettevõtmisega, on see innovatiivne rakendus loonud tugeva ja toetava kogukonna ning on allalaaditav nii iOSi kui ka Androidi seadmetele.

Ray Chen on sotsiaalmeedias teerajaja artisti ja publiku vahelises suhtluses, kasutades nutikalt kaasaegse tehnoloogia võimalusi. Tema esinemised ja kohtumised muusikute ning muusikaga jõuavad kiiresti uue publikuni kaasaegsel ja elulähedasel viisil. Ta on Sony elektroonika suursaadik, e-spordi juhtiva ettevõtte Riot Games muusikakonsultant (tuntud mängu League of Legends arendajana) ning teda on kajastanud ka ajakiri Vogue. Ta on loonud oma disainiga viiulikohvri tootjale GEWA ning mängib Thomastik-Infeldi keeltel.

Ülimalt oluline on tema pühendumus muusikaharidusele – ta inspireerib noori muusikaõpilasi enda toodetud videosarjadega, mis ühendavad huumori, hariduse ja muusika. Tänu oma veebitegevusele on tema kontserdid sageli välja müüdud ning toovad kontserdisaali täiesti uue publiku.

Taiwanis sündinud ja Austraalias üles kasvanud Ray Chen võeti 15-aastaselt vastu mainekasse Curtise Muusikainstituuti, kus ta õppis Aaron Rosandi juhendamisel ning sai toetust organisatsioonilt Young Concert Artists. Tema varasem instrument oli 1714. aasta „Dolphin“ Stradivarius, mis kuulus kunagi viiuldaja Jascha Heifetzile ning oli talle lahkelt laenuks antud Nipponi Muusikafondi poolt.

2025. aastal alustas Ray oma muusikuteel uut peatükki, süvenedes haruldaste viiulite maailma ning katsetades 24 Stradivari ja Guarneri del Gesù instrumenti (ja see arv kasvab). Nende seast on saanud tema lemmikuks 1727. aasta Stradivarius, millega ta nüüdsel ajal esineb.

Madalmaade juhtiva keelpilliorkestrina tuntud ja rahvusvahelise mainega **Amsterdam Sinfonietta** tõuseb esile oma energia ja pühendumusega. Orkester koosneb 22 andekast kammermuusikust, kehastades ansamblimängu kõrgeimat taset. Kunstilise juhi Candida Thompsoni

Amsterdam Sinfonietta

Foto: Kaupo Kikkas

eestvedamisel antakse kontserte üle maailma, esitades haaravaid kavu ning luues põnevaid ristumisi eri muusikažanrite ja kunstivormide vahel, võludes publikut värske ja uuendusliku lähenemisega. Algusest peale on nende repertuaar hõlmanud kogu keelpilliorkestri literatuuri alates klassikast kuni vasttallitud teoste ja silmapaistvate seadeteni.

1988. aastal asutatud Amsterdam Sinfonietta esimene kunstiline juht oli Lev Markiz. Alates 2003. aastast on orkester Candida Thompsoni juhtimisel saavutanud rahvusvahelist edu ning käinud menukatel turneedel Euroopas, Austraalias, Hiinas ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikas. Kontserte on antud maailma mainekates

kontserdisaalides, sealhulgas Londoni Barbican Hall, Pariisi Cité de la Musique, Pekingi Rahvuslik Esituskunsti Keskus, Buenos Airese Teatro Colón ja Hamburgi Elbphilharmonie.

Amsterdam Sinfonietta teeb tihedat koostööd nii kodu- kui ka välismaiste solistidega. Tippmuusikud, nagu Janine Jansen, Sol Gabetta, Kian Soltani, Thomas Hampson, Beatrice Rana, Fazıl Say, Rufus Wainwright ja Wende Snijders, jagavad orkestri soovi uurida ja laiendada loomeprotsessi ning läheneda muusikale uuenduslikult.

Lisaks kontserttegevusele salvestab orkester regulaarselt studios CD-plaate ja muusikafilme. Koostöös oma alalise salvestuspartneriga Channel Classics on alates

2004. aastast ilmunud 14 albumit, nende seas Mahleri album, Argentina album ning hiljutine „Lento Religioso“ – lühiseadete kogumik keelpilliorkestrile. Orkester on teinud salvestisi ka plaadifirmadele ECM Records, Sony Classical ja Deutsche Grammophon. 2020. aasta märtsis esilinastus nende esimene lühifilm „Strings“, millele järgnesid muusikavideod „Misirlou“, „Atashgah“ ja „Tango“ (Piazzolla „Buenos Airese neli aastaega“).

Amsterdam Sinfonietta paistab silma seikluslike kavadega: lisaks keelpillirepertuaari kullafondi esitamisele luuakse originaalseid ja põnevaid teoste kombinatsioone, ühendades vana ja uue muusika ning tuntud ja avastamata repertuaari. Samuti tellib orkester uusi helitöid ja seadeid. Amsterdam Sinfonietta algatab üllatavaid koostööprojekte ning loob murrangulisi programme, mis põimivad muusikat teiste kunstivormidega, nagu film, tants ja teater.

Sooloviil

Ray Chen

Kunstiline juht

Candida Thompson

I viiul

Candida Thompson

Ingrid van Dingstee

Stella Zake

Arnieke Ehrlich

Nicoline van Santen

Karen Segal

II viiul

Svenja Staats (rühma kontsertmeister)

Olivia Scheepers

Petra Griffioen

Iris van Nuland

Inki Varga

Frances Thé

Viola,

Georgy Kovalev (rühma kontsertmeister)

Elias Zaabi Saez

Ernst Grapperhaus

Anne-Bartje Fontein

Giorgi Mardaleishvili

Tšello

Rainer Crosett (rühma kontsertmeister)

Manon Leroux

Stefano Bruno

Madelyn Kowalski

Kontrabass

Ying Lai Green (rühma kontsertmeister)

Louis van der Mespel

Klavessiin, orel

Sabine Erdmann

Candida Thompson (viul, kunstiline juht)

„Algul tahtsin väga lauljaks saada,“ on tunnistanud Candida Thompson, „kuid sopran Janet Baker soovitas mul enne laulmise juurde asumist mõnda pilli õppida. Nii juhtuski: hakkasin viiulit mängima ja 17-aastaselt asusin õppima David Takeno käe all Guildhalli muusikakoolis. Kaalusin põgusalt ka vioola eriala, kuid viiul sobis mulle selgelt kõige paremini. Praegu ei oskaks ma seda enam teisiti ettegi kujutada.“

„Õigupoolest paelub mind vioola tume tämber palju enam kui viiuli sopranilik kõla. Õnneks on viiul, millel ma praegu mängin – Guarneri – tumeda ja sooja tooniga, nagu tõeline itaallane. Sellel on tohutu kõlasügavus ja rikkalik värvipalett. Väga oluline on ka see, et see pill sulandub kergesti ansamblisse; selle tämber sobitub suurepäraselt teiste instrumentidega. Sellel on ka väga isikupärane ja kõitev karakter.“

Candida Thompson mängib Guarneri viiulil Amsterdam Sinfoniettas, millega ta liitus 1995. aastal kontsertmeistrina ning alates 2003. aastast on ta ka orkestri kunstiline juht. Tema eestvedamisel on Sinfonietta salvestanud arvukalt CD-plaate firmale Channel Classics.

Thompson on esinenud solistina erinevate orkestritega Euroopas, Ameerika Ühendriikides ja

Candida Thompson
Foto: Marco Borggreve

Aasias. Tema suurim kirk on siiski kammermuusika. Ta on mänginud koos oma mentorite Isaac Sterni ja Bruno Giurannaga ning viimasel ajal ka Harriet Krijghi ja Simone Lamsmaga. Thompson on ka Hamlet Piano Trio liige. „Kasvasin üles kammermuusikat mängides ja see on mulle väga südamelähedane; fookus ei ole üksikisikul, vaid vastastikusel ansamblimängul. Midagi koos luua, mitte tervikusse ära kaduda, aga samas mitte ka üksi solistina rambivalguses seista – väike ansambel on minu ideaal, liikudes ühise ja parima tulemuse poole. Äratada muusika õrnalt elule koos teiste muusikutega on erakordselt rahuldust pakkuv.“

„Mulle meeldib väga ka see, kui Sinfonietta koos mängivad noored muusikud – see aitab neil areneda, leida oma hääli ja mõista, kuidas see teistega sobitub. On imeline seda kasvuprotsessi jälgida ja ka ise kogeda. Väikeses koosseisus mängides peab olema väga täpne ja teadlik sellest, mida teed. Kõik mängijad on võrdselt kaasatud ja olulised. Selline koosmusitseerimise viis on mulle tõeliselt hingelähedane.“

Guildhalli muusikakoolis õpetas David Takeno talle pideva enesearendamise tähtsust ning andis selle saavutamiseks vajalikud vahendid. „Ei ole olemas ainult ühte võimalust. Pidin ise avastama, mis mulle kõige paremini sobib. Iga inimene on erinev. David ütles alati: „Sa mängid oma elu.“ See on tark õppetund ja ma näen selle vilju iga päev. Kuna ühtainsat teed ei ole ja iga inimene areneb aja jooksul, tuleb pidevalt otsida ja katsetada. See hoiab mind värskel ja erksana ning õigel kursil. Mulle ei meeldi teistele öelda, mida nad muusikaliselt tegema peaksid, palju huvitavam on pidada avatud arutelu ning jätta ruumi alternatiividele ja ettepanekutele.“

„Aja jooksul olen loonud tugevama aluse sellele, kuidas ma elule lähenen, ja see väljendub ka minu mängus. Tunnen end enesekindlamalt kui varem, mis on hea. Amsterdam Sinfonietta on mind selles palju aidanud; olen seal nii paljude inimestega väga intensiivselt koos töötanud. Samal ajal aktsepteerin ka kahtlusi ja püüan hoida pidevalt avatud meelt uute võimaluste suhtes. Minu muusikaline värvipalett on kindlasti märkimisväärselt laienenud.“

„Ma ei suuda oma elu ilma muusikata ette kujutada, see on minu jaoks nagu religioon. See annab mulle kujuteldamatul hulgal energiat ja loodan seda ka kuulajatele edasi anda. Iga päev tegelen muusikaga nii mitmel erineval moel. Ma ei ole eriline muusika kuulaja, sest tahan seda alati ise mängida. Kas ma kuulan sageli CD-sid? Pigem lähen kohta, kus saan muusikat kogeda elavas esituses, olla selle keskel. Ma elan muusika nimel.“

 Eesti
Kontsert
85

Brahms ja Beethoven

Jonathan Biss klaver

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Dirigent **Delyana Lazarova**

*Brahms. Klaverikontsert nr 1 d-moll op. 15
Beethoven. Sümfoonia nr 7 A-duur op. 92*

N 9. APRILL 19.00 Pärnu kontserdimaja

R 10. APRILL 19.00 Estonia kontserdisaal

eestikontsert.ee

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO

OLEREX

VEHO

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios

/eestikonsert

/eesti_konsert

eestikonsert.ee